

צילום: דורון ניסים

הסתיים פרויקט שיקום גן לאומי עבדת

העיר הנבטית העתיקה עבדת ממוקמת על דרך הבשמים, שעברה בעבר מעל נחל צין בנגב ושימשה את סוחרי השיירות בהעברת סחורות בין חופי הים התיכון ועבר הירדן המזרחי. במרוצת השנים נערכו בעיר חפירות ארכיאולוגיות נרחבות. בשל חשיבותה של העיר ויפיים של הממצאים שבה, הוכרזה העיר כגן לאומי כבר בשנת 1966. רשות הטבע והגנים השקיעה משאבים רבים בשימור השרידים שנחשפו בחפירות, בשחזור המבנים העתיקים להמחשת ערכו של האתר ובפיתוח תיירותי לרווחת קהל המטיילים. גן לאומי עבדת אף זכה להכרה בינלאומית בחשיבותו עם ההכרזה בשנת 2005 על דרך הבשמים, הכוללת את הערים הנבטיות עבדת, שבטה וממשית, כאתר מורשת עולמית בידי אונסק"ו - ארגון האו"ם העוסק בחינוך, במדע ובתרבות.

למרבה הצער, כעבור ארבע שנים, בליל 5 באוקטובר 2009, חדרו אלמונים אל העיר העתיקה וזרעו בה הרס מכוון תוך פגיעה באלמנטים הרגישים ביותר. רשות הטבע והגנים קבעה חשיבות עליונה להשבת האתר למצבו הקודם טרם ההשחתה מתוך מחויבותה לשמירה על הגנים הלאומיים שבאחריותה, ומתוך מחויבות המדינה לשמור על אתרי המורשת העולמית שבתחומה. ואכן, הממשלה אישרה תקציב חירום מיוחד לשיקום ולהצלת האתר בסך 8 מיליון שקל! בעקבות פרסום האירוע החמור בכלי התקשורת התקבלו פניות רבות של אזרחים ואנשי מקצוע שביקשו להתנדב לשיקום הנזקים שנגרמו לאתר. פרויקט השימור והשיקום בעבדת החל בתחילת 2010 עם שיתוף הציבור בעבודות, ובאחרונה, לאחר שלוש שנים של עבודה מפרכת, הסתיימו העבודות באתר. אני נושא ברכה לעוסקים במלאכה שעבדו במסירות רבה ונערכו לקליטת המבקרים. לצערנו, למרות העבודה הנפלאה של צוותי הרשות אי אפשר היה להשיב את העתיקות לקדמותן, אך למבקרים היום יתגלה אתר מדהים - עם חוויה משופרת במערך השילוט וההמחשה ובתוספת תאורת לילה מרהיבה. מערכת אבטחה חדשה צפויה לתת מענה להגנת האתר ואני מקווה שלא נזדקק לה. אני ממליץ לקרוא את כתבתה של אורית בורטניק בהמשך הגיליון על פרויקט השיקום בעבדת, ומזמין אתכם לבקר בעיר העתיקה המחודשת ולחזור וליהנות מיופייה.

זהירות שרפות!

האביב הנהדר חלף וראשית הקיץ כבר כאן. העונה הנוכחית מתאפיינת בחילופי צבעים מירוק לצהוב. החורף ברוך הגשמים שחווינו השנה הצמיח עשבים גבוהים שכעת הם יבשים ודליקים למדי וקיימת סכנה ממשית לשרפות. בעקבות לקחי השרפה הגדולה בכרמל שהתרחשה לפני כשנתיים וחצי, הרחבנו את אזורי החיץ בשטחי היער והחורש בכרמל וצמצמנו את כמות הצומח בגנים הלאומיים ובשמורות הטבע והחורש ביישובים. אך לא די בכך, ויש לנהוג באחריות. הדלקת האש בגנים הלאומיים ובשמורות הטבע אסורה, למעט במקומות המותרים. יש להקפיד על הבערת אש במקומות המותרים בתוך מכל ולא על הקרקע, עם ערנות לתנאי הרוח. יחד נעבור את הקיץ ללא שרפות.

טיול בטוח

כיף לטייל בארץ בעונה זו, אבל צריך לנקוט משנה זהירות: כשיוצאים לטייל יש לדעת מראש את פרטי המסלול ואת תנאי מזג האוויר הצפויים ולהצטייד כראוי. פירוט ההוראות שיחזירו אותנו בשלום מהטיול וישמרו על הסביבה נמצא באתר האינטרנט שלנו ובמוקד הקולי. להתראות בשבילים!

שאלו גולדשטיין,
מנכ"ל רשות הטבע והגנים